

вносът 1180 лв.; в) отъ продажба на 130 течения отъ сп. „Читалище“ 1170 лв. и г) помощъ отъ М-вото на Народното просвѣщение за лекции 2950 лв. — всичко 4731.80 лв.

Едва на 5 юний 1919 година се събира управителниятъ съветъ на заседание и решава да се издаде окръжно писмо до читалищата въ страната за възобновяване на читалищната дейность, като се подканятъ бездейнитъ читалища да се съживятъ, като си избератъ нови настоятелства отъ добри радетели за просвѣтата на възрастнитъ граждани. Между другото, трѣбва да отбележимъ, че читалищата, презъ войната, на мѣстна почва не бѣха престанали да съществуватъ. Повечето отъ тѣхъ бѣха намалили и дори преустановили дейността си поради липса на ръководни лица и особенитъ грижи на населението; обаче по-големитъ читалища продължаваха своята дейность, макаръ и малко особена. Започна се и чисто организационна работа за засилване на съюза. Управителниятъ съветъ реши да свика читалищата на четвърти извънреденъ конгресъ въ гр. София 31 октомврий и 1 ноемврий 1920 година при следния дневенъ редъ:

1. Краткъ отчетъ на читалищната съюзна дейность до днесъ;
2. Финансовото положение на съюза;
3. Мѣрки за засилване бждната дейность на читалищата;
4. Въпросътъ за възнаграждението на лекторитъ и за съюзнитъ вноски и
5. Разни.

Тоя конгресъ бѣ заедно съ конгреса на земеделскитъ кооперации съ цель да се облекчатъ въ разнскитъ делегатитъ, които, покрай мандата си въ конгреса на кооперациитъ, можеха да изпълнятъ и другъ — за читалищата. Конгресътъ бѣ откритъ, въ отсъствие на председателя проф. Шишмановъ, отъ подпредседателя Ник. Станевъ съ поздравителна речъ, въ която изтъкна голѣмото значение на читалището въ нашето народно развитие. Даденъ бѣ отчетъ за дейността на съюза отъ 1915—1920 година. На конгреса бѣха представени 60 читалища съ свои делегати, които бѣха такива и на конгреса на земеделскитъ кооперации. Съюзътъ е обединявалъ 75 градски и 135 селски читалища, по-големата частъ не редовни къмъ съюзната каса. За председател на конгреса е билъ избранъ Н. Начовъ отъ София и двама секретари: Спасъ Пауновъ отъ Пловдивъ и Спасъ Ангеловъ отъ с. Бреница, Бѣлослатинско.

Ето накратко отчетътъ, даденъ отъ г. Ник. Станевъ.

„Презъ войната, понеже не можеше да се работи прѣко съ читалищата, то членоветъ на Управителния съветъ се предадохъ на книжовна дейность, която бѣ твърдъ полезна за войницитъ.

Председателътъ д-ръ Ив. Шишмановъ и Ст. Чилингировъ влѣзоха въ редакционния комитетъ за издаване походна библиотека, която образува серия отъ избрани книжки, които сетне, по наши искания, се подариха и за народнитъ читалища. Членътъ Н. Станевъ бѣ поканенъ въ Просвѣтителния комитетъ при Министерството на Народното просвѣщение, гдѣто се изработиха списъци на отбрани книги за юношеско четиво, за училищнитъ библиотеки и народнитъ читалища. Една въпиюща грижа бѣ него време да се основатъ читалища въ новитъ земи и да се снабдятъ съ книги, било да се покаже на мѣстното население, за да види, що е българска книга и да се ползува отъ нея, било да се за-